

Project 'Meer kansen door bijles'

Januari 2020

Gemiste kansen als kind hebben levenslange gevolgen¹. Leergeld wil daarom kinderen van 4 tot 18 jaar uit gezinnen met een smalle beurs meer kansen geven om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen en om samen met andere kinderen mee te kunnen doen in vrije tijd en vooral op school.

Eén op de negen kinderen

In Nederland groeien 378.000 kinderen in armoede op (één op 9 kinderen)¹. Hoewel er voorzieningen zijn om die kinderen te helpen, wordt hiermee nog niet de helft van hen bereikt. Vooral als zij daardoor kansen missen op school, lopen zij een groot risico voor hun toekomst. Leergeld² helpt deze gezinnen door persoonlijke benadering, omdat onze vrijwilligers bij mensen **thuis** komen.

Het effect van armoede op een kind

Kinderen uit minima gezinnen lopen grotere risico's dan een gemiddeld kind¹: slechtere schoolprestaties, voortijdig schoolverlaten, meer gezins- en gedragsproblemen, meer armoede in volwassenheid en bij eigen kinderen, en in relatie met ongezond gedrag een gemiddeld 6 jaar lagere levensverwachting. Onderzoek heeft verder laten zien dat armoede leidt tot een daling van het IQ met 11 – 13 punten

Armoede bij kinderen in Amsterdam

- Amsterdam telt ruim 27.000 kinderen, die in armoede leven (23% van de kinderen 5 t/m 18 jaar)³,
 - waarvan maar liefst 73% met een niet-westerse achtergrond,
 - 71% van hen krijgt van de gemeente een scholierenvergoeding en 65% heeft een stadspas, die onder meer toegang geeft tot sportclubs en deelname aan muziek, toneel e.d.
 - Maar er is een grote groep gezinnen met een smalle beurs die geen stadspas heeft: kinderen van werkende armen, mensen met schulden of veel medische kosten of ongedocumenteerden.
 - Soms hebben gezinnen recht op een stadspas, maar vragen zij dat niet (uit schaamte, trots, laaggeletterden).
 - En als gezinnen al gebruik maken van de stadspas of de scholierenvergoeding, is die vaak niet genoeg om mee te kunnen op een buitenlands schoolreis én voor bijles, een fiets én een laptop.
- Leergeld Amsterdam schat dat zo'n 10.000 kinderen geen/onvoldoende gebruik kunnen maken van voorzieningen.

Project 'Meer kansen door bijles'⁴

Eén op de drie kinderen in het voortgezet onderwijs heeft bijles. Kinderen in groep 7 en 8 van de basisschool krijgen ook vaak bijles, ter verbetering van kansen op vervolgonderwijs en van taalvaardigheid bij anderstaligen. Dit zgn. 'aanvullend onderwijs' leidt tot forse discussies over het lerarentekort, over de kwaliteit van het onderwijs, over elitescholen en over huiswerkvrij onderwijs, waardoor bijles niet meer nodig zou zijn. Minister Slob heeft gezegd dat alle kinderen recht moeten hebben op bijles en examentraining, maar dan moet de school dat wel organiseren⁵. Daar kunnen ouders alleen niet op wachten, want er zit niet veel schot in. 'Aanvullend onderwijs' is bovendien niet gratis. Daardoor ontstaan verschillen tussen ouders die dat wel of niet kunnen betalen⁶. Het aantal aanvragen voor bijles bij Leergeld stijgt dan ook fors: 43 in 2018, 202 in 2019. Het project 'Meer kansen door bijles' behelst de samenwerking met scholen en bijlesinstellingen om te bereiken dat zoveel mogelijk kinderen uit arme gezinnen goede, door de school geadviseerde bijles krijgen, voor een redelijk tarief (gemiddeld ca. 250,- per kind per jaar afhankelijk van de vordering van het schooljaar).

De Leergeld-aanpak werkt

- De werkzaamheid van de Leergeld-formule is zichtbaar in het Rapport van de Hogeschool
 - Amsterdam⁷ en het rapport van het Instituut voor Publieke Waarden van de Vrije Universiteit⁸.
 - De Leergeld-formule bevordert kansgelijkheid en bestrijdt segregatie. Zie SER¹ of de Kinderombudsman⁸.
- Leergeld Amsterdam⁹ heeft van september 2017 t/m december 2019 zo'n 2200 kinderen steun in natura geboden. Leergeld verwees ook 800 kinderen voor steun naar de scholierenvergoeding van de gemeente, Jeugdfonds Sport, Jongerecultuurfonds en fonds SINA en 600 gezinnen naar maatschappelijke werk, schuldhulp, jeugdhulp e.d.

"De bijlessen helpen heel erg voor mijn zoontje. Hij vindt de begeleider erg leuk en is helemaal fan van haar. Ben heel blij voor hem dat hij nu meer plezier heeft in de vakken die hij moeilijk vond."

¹ Sociaal Economische Raad, maart 2017, <https://www.ser.nl/nl/publicaties/opgroeien-zonder-armoede>

² Er zijn 107 stichtingen Leergeld in 267 gemeenten, die hun werkwijze aanpassen aan de lokale situatie. Leergeld A'dam functioneert sinds 1-9-2017.

³ Armoedemonitor gemeente Amsterdam, november 2018, blz. 30 en 36

⁴ Andere projecten: 'Kinderen van werkende armen', 'Ongedocumenteerde kinderen', 'Schoolreizen 50-50 met de school', 'Fietsen' en 'Laptops'.

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/10/14/rapport-seo-oberon-aanvullend-en-particulier-onderwijs>

⁶ <https://www.parool.nl/amsterdam/ouders-over-noodplan-het-is-oneerlijk-voor-kinderen-die-geen-bijles-kunnen-betalen-beddd069c/>

⁷ <http://leergeldamsterdam.nl/wp-content/uploads/2019/09/190925-onderzoeksrapport-capita-selecta.pdf> Daaruit komt het citaat in het kader.

⁸ <https://www.leergeld.nl/dit-is-leergeld/effectiviteit/>, <https://www.dekinderombudsman.nl/ul/cms/fck-uploaded/2017.12.05RapportAllekinderenkansrijk.pdf>

⁹ Krelis Louwenstraat 1-D03, 1055 KA Amsterdam, 020-7749025, KvK nr. 67210783, Bank NL36 RABO 0315 1428 04,